

Szakmai beszámoló
a Felkészítés a könyvtárhasználati tehetségfejlesztésre
A Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny
új koncepciójának tükrében c. szakmai továbbképzésről

NKA kollégium: Közgűjtemények kollégiuma

2. téma: Szakmai továbbképzések szervezése, lebonyolítása

Altéma kódszáma: 204104/265

Pályázó: Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet – Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (ODR könyvtár)

Igényelt támogatási összeg: 708 000 Ft

Elnyert támogatási összeg: 600 000 Ft

A továbbképzés honlapja: http://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=360

A megvalósítás módja

Adminisztratív okokból a továbbképzést csak későn, október elején tudtuk hivatalosan meghirdetni, az esemény hírét viszont már szeptember elején közzétettük, így a kollégák számíthattak mind a témára, mind az időpontra.

A továbbképzés előtt egy online kérdőívet küldtünk szét a könyvtáros kollégák között. Annak érdekében, hogy a versennyel kapcsolatos véleményüket, tapasztalataikat, ötleteiket megismerjük. Így 89 fő válaszait már a képzés tartalmába is be tudtuk építeni.

A képzésen frontális és csoportos munka keretében feldolgozott tartalmak is voltak. Az előadók a plenáris, frontális előadások egy részét is online alkalmazások segítségével tették interaktívvá, ezzel is bővítve a résztvevők módszertani kultúráját. A szekcióülések mind műhelymunkák voltak, melyek keretében a könyvtárostánár kollégák a csoportvezető segítségével közösen dolgozták fel témájukat. A 2x3 szekciófoglalkozások közül kettőn számítógépek és internet segítségével dolgozhattak a kollégák.

A továbbképzés keretében zártkörű szekciófoglalkozások is voltak speciális célcsoportok számára. Egy a versenyszervező és egy a feladatlap-készítő kollégák számára, annak érdekében, hogy az idei tanévben még magasabb színvonalon, még fokozottabban együttműködve szervezhessük a versenyt.

A továbbképzésről a követelményeket teljesítőknak a 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről 5. § (3) d) és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet belső szabályzata alapján részvételi igazolást állítottunk ki.

A továbbképzés tartalmához előzetesen irodalomjegyzéket tettünk közzé, majd a képzés után honlapunkon egy külön oldalt hoztunk létre, melyen szabadon hozzáférhető módon elérhetővé tettük a bemutatott prezentációkat, a műhelymunkák során használt segédanyagokat, feladatlapokat és a csoportmunkák eredményét is. Ennek elérhetősége: http://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=360

Az NKA-t mint támogatót minden jelentős felületünkön megjelenítettük:

- a felhívást tartalmazó levelezőlistás hírekben,
- a honlapunkon elérhető felhívásban: http://www.opkm.hu/?lap=hir/egyhir&hir_id=498
- a kiadott tematikában:
http://www.opkm.hu/download/file/Bod/BOD_tovabbkepzes_temat_2016.pdf
- a továbbképzés oldalán: http://www.opkm.hu/?lap=dok/dok&dok_id=360

Tapasztalatok

A Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny több mint 20 éve az ország egyetlen könyvtári tehetséggondozást célzó tanulmányi versenye. Már indulása óta nagy érdeklődés övezi. Ezt mutatja jelen továbbképzésünk is. Országos, kifejezetten a versenyre való felkészítést célzó ingyenes továbbképzést még nem soha nem szervezett senki, így várható volt a nagyszámú részvétel. Egyértelműen bebizonyosodott, hogy nagy igény van ilyen jellegű felkészítő programokra. Ezt bizonyítja a jelentkezők nagy száma, a képzésen mutatott aktivitásuk és a segédanyagok iránti nagy érdeklődés is.

A továbbképzés nemcsak közvetlenül a versenyre való felkészítésről szólt, hanem annak tartalmához kapcsolódóan a könyvtárhasználati tananyag tartalmi, módszertani kérdéseit is érintette. Az ebben való módszertani támogatás hiánya, az iskolai és a könyvtár-pedagógiai támogató intézményrendszer leépülésének hatása jól érzékelhető volt.

Eredményesség elemzése

A megvalósítást összességében eredményesnek ítéljük. A képzés iránt a vártnál nagyobb volt az érdeklődés, így a létszámkeretet emelnünk kellett. Előadóink, műhelymunka vezetésére felkért kollégáink tartalmas prezentációkat mutattak be és sokféle segédanyagot osztottak meg. A továbbképzés egy napja során intenzíven és gyakorlati feladatokba bekapcsolódva tanultak a kollégák a felkért oktatóktól és egymástól is.

A résztvevők, oktatók száma, összetétele

A továbbképzésre a tervek szerint 100 főt vártunk. A rendelkezésre álló 3-4 nap alatt ugyanakkor 155-en jelentkeztek. Így az előzetes tervekkel ellentétben 133 jelentkezést fogadtunk el, és sajnálatos módon - a terem befogadóképessége miatt - 22 kollégát (jelentkezési sorrendben) el kellett utasítanunk. Emellett többen, akiknek nem volt megfelelő az időpont érdeklődtek, hogy lesz-e megismételt alkalom. A továbbképzésen az elfogadott jelentkezők túlnyomó többsége meg is jelent, így azt 123 jelen lévő kollégával tartottuk meg.

Az elfogadott jelentkezők összetétele:

- településüket tekintve 74 fő budapesti és 58 fő vidéki munkahelyű kolléga
 - A vidéki kollégák 26 településről érkeztek
- munkahelyüket tekintve 6-an pedagógiai szolgáltató intézményből, 3-an közkönyvtárból, 1 kolléga a felsőoktatásból, a többiek, vagyis a túlnyomó többség iskolai könyvtárból érkezett

- nemüket tekintve: 3 férfi
- életkorukat tekintve 1952 és 1990 között születettek
 - 60 év felett: 6 fő
 - 50-60 év: 49 fő
 - 40-50 év: 37 fő
 - 30-40 éves: 23 fő
 - 29 év és fiatalabb: 4 fő
 - nincs adat: 10 fő

A továbbképzés 11 oktatója mind elismert elméleti és/vagy gyakorlati szakember volt. Szerepet kaptak a verseny versenybizottságában szervezőként és feladatlap-készítőként résztvevő, a verseny elmúlt éveiben eredményesen felkészítő könyvtárostanárr kollégák is. Közülük négyen vidéki intézményekben dolgoznak.

Fényképek a továbbképzésről: <https://goo.gl/photos/84bK3U3MYTGk7WgQ7>

A célok megvalósulása

A továbbképzésnek többes célja volt. Mindegyikben léptünk előre.

1. A verseny további szakmai irányainak kialakításában tényszerű és széleskörű alapot nyújt a 89 kolléga által kitöltött nagyon részletes, 70 kérdéses kérdőív. Emellett a továbbképzésen elhangzottak is segítik a verseny eddigi eredményeinek megerősítését és a továbbfejlesztését.

2. A verseny népszerűsítésére ugyan nem volt feltétlenül szükség, de a verseny koncepcióját, céljait részleteiben bemutattuk, és a továbbképzés keretében hirdettük meg magát a 2016/2017-es tanévi versenyt is, annak idei témáját is publikussá téve. Ezt a programpontot értelem szerűen nagy érdeklődés övezte.

3. A képzés keretében külön foglalkozást tartottunk a megyei versenyszervező kollégáknak, mely személyes beszélgetés keretében kölcsönösen ismerhettük meg egymás szempontjait, nehézségeit, mely sokban fogja könnyíteni az idei szervezést. Ez hatékonyabb, mint a körlevelekben való kommunikáció és problémamegoldás. A versenyszervezők - saját tapasztalataikat megosztva - sajátos szempontú kiegészítéseket, javaslatokat, ötleteket adtak a verseny technikai lebonyolításának változtatására vonatkozóan is.

4. A verseny továbbfejlesztésének része a feladatlapok tartalmi, formai átalakítása is. Ebben nagy segítséget jelentett a kifejezetten feladatlap-készítőknek szóló zártkörű szekció, ahol külső szakértő segítségével tekintettük át eddigi erősségeinket és gyengeségeinket. Az ott átgondolt problémákra alapozva a képzést követő versenybizottsági ülésen meghatároztuk a munkafolyamatokat, eszközöket, melyek a versenyfeladatok szakszerűségének fejlődését fogják segíteni.

Ezúton is köszönjük – a kollégák nevében is – a Kollégiumnak a támogatást!

Budapest, 2016. november 25.

dr. Varga Katalin
igazgató